

Agendapunt: 9

Onderwerp

Voorstel tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling voor dienstverlening op het terrein van leerplichthandhaving

<i>Datum voorstel</i>	<i>Datum raadsvergadering</i>	<i>Bijlagen</i>	<i>Ter inzage</i>
19-02-2002	05-03-2002		4 B&W-adviezen notitie regionalisering leerplichtfunctie concept-gemeenschappelijke regeling

Aan de gemeenteraad,

Inleiding

In het vorig jaar door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gepubliceerde 'Actieplan voor de leerplicht' is de Leerplichtwet op een belangrijk aantal punten aangescherpt. Meer dan voorheen wordt van de leerplichtambtenaren verwacht, dat ze contacten onderhouden met de scholen en de inspectie over verzuimbeleid van scholen, alternatieve trajecten en straffen met als uitgangspunt maatwerk ontwikkelen en zorgdragen voor stringente vervolging van (luxe) verzuim. Op korte termijn wordt aan de gemeentelijke taak toegevoegd de registratie van niet-leerplichtige leerlingen tot 23 jaar, die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Voor deze categorie van personen moet elke gemeente een sluitende registratie en een aanpak bewerkstelligen op basis van waarvan (al dan niet in een duaal traject) terugleiding naar het onderwijs wordt gerealiseerd en alsnog wordt bewerkstelligd dat een startkwalificatie wordt behaald.

Naast de andere wettelijke taken die de leerplichtambtenaar heeft, zoals de controle op in- en uitschrijvingen van leerlingen, de controle op absoluut verzuim en het instellen van onderzoek bij relatief en luxe verzuim, betekent dit, dat de functie van leerplichtambtenaar aanzienlijk zwaarder wordt en zich meer en meer ontwikkelt naar de functie van procesmanager, die vroegtijdig signalen van risico's op schooluitval vaststelt en vervolgacties coördineert bij het uitzetten van (school)trajecten. Vastgesteld is, dat het zeker voor kleinere gemeenten vrijwel ondoenlijk zal zijn alle gegevens te verkrijgen bij alle scholen. Ook het volgen door de leerplichtambtenaar van de niet leerplichtige jongeren zonder startkwalificatie zal met de huidige inzet van personeel moeilijk worden.

Gesignaleerde problemen met betrekking tot de registratie en de uitvoering van de leerplichtfunctie bij kleinere gemeenten rechtvaardigt de vraag, of de kwaliteit van de geleverde diensten naar scholen en leerlingen niet gebaat is bij een regionaal vormgegeven melding, registratie en uitvoering van de leerplichtfunctie voor het voortgezet onderwijs en de regionale onderwijscentra (ROC's) in Midden-Brabant. De gemeenten Tilburg en Waalwijk zouden die taken op zich kunnen nemen. Over dit aspect is het afgelopen anderhalf jaar veelvuldig overleg gevoerd tussen vermelde contactgemeenten en de regiogemeenten Oisterwijk, Dongen, Goirle, Gilze en

Rijen, Hilvarenbeek en Loon op Zand. Gebleken is, dat er binnen de gehele regio Tilburg/Waalwijk een groot draagvlak voor regionalisering bestaat.

In diverse bijeenkomsten met vermelde gemeenten zijn een aantal knelpunten op het terrein van regionalisering van de leerplichtfunctie nader uitgewerkt, in het bijzonder op het terrein van de financiën, het leveren van maatwerk, de vormgeving van de regeling, de aansturing van de regionalisering en het instellen van een fonds speciale trajecten. Onderstaand worden deze onderwerpen kort belicht.

Financiën

Als uitgangspunt voor regionalisering is gehanteerd, dat invoering hiervan zonder verdere kosten van de regiogemeenten dient plaats te vinden. Dit is mogelijk door een deel van de door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen beschikbaar gestelde en voor de R.M.C.-regio Tilburg/Waalwijk (regionale meld- en coördinatiefunctie) bestemde gelden voor dit doel in te zetten. Op jaarbasis is voor de R.M.C.-functie binnen vermelde regio een bedrag ad € 212.313,00 beschikbaar. Het betreft hier een structurele rijksbijdrage. Hiervan is een bedrag ad € 90.756,00 noodzakelijk ten behoeve van de vervulling van de reguliere R.M.C.-taak (coördinatie en registratie) door de contactgemeenten Tilburg en Waalwijk. Aldus resteert een bedrag ad € 121.557,00 ten behoeve van realisering van het regionaal doen uitvoeren van de leerplichtfunctie. Ter uitvoering van deze functie door de gemeenten Tilburg en Waalwijk dient 1,5 fte leerplichtambtenaar extra te worden aangesteld. Hierbij wordt een norm gehanteerd van 1 fte leerplichtambtenaar op 7.500 leerlingen. Voorts dient 0,375 fte aanvullende administratieve ondersteuning te worden benoemd. De hiermede gemoeid zijnde kosten worden geraamd op € 106.524,00. Daarnaast wordt op jaarbasis een werkbudget voor de contactgemeenten ingesteld van ca. € 15.000,00. De betreffende bijdrage wordt jaarlijks van rijkswege geïndexeerd. Binnen de thans gemaakte afspraken van maatwerk zijn er dan ook voldoende financiële middelen aanwezig zijn om het regionaliseringstraject budgettair neutraal te kunnen invoeren.

Maatwerk

Iedere gemeente die deelneemt aan het regionaliseringstraject heeft recht op de volgende diensten:

- Uitvoerende taken:
  - Acties op meldingen
  - Controle op het verzuim
  - Netwerkfunctie: overleg risicojongeren, zorgteams op scholen, spreekuren
  - Justitiële handelingen: proces-verbaal, Halt-verwijzing

- Registrerende taken:
  - Vastleggen acties leerplichtambtenaar in een geautomatiseerd volgsysteem
  - Doormelden tussentijdse mutaties
  - Op termijn (indien geautomatiseerd mogelijk): de doormelding van de teldatumgegevens; ook gegevens van niet leerplichtige jongeren in de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar

- Verslagleggende taken:
  - Verzorgen van het regionaal leerplichtverslag
  - Gegevenslevering voor het lokale leerplichtverslag

Bij de bespreking met de verschillende gemeenten is gebleken, dat er een nadrukkelijke vraag lag passende afspraken te maken over zaken als overleg, uitvoering en automatisering. Hierover zijn thans de volgende afspraken gemaakt:

- Er zal ten minste twee maal per jaar een structureel overleg plaatsvinden met de regionale werkgroep RMC waarin onder meer het jaarverslag en het beleid besproken zullen worden. In deze stuurgroep hebben in elk geval vertegenwoordigers van de contactgemeenten en de regiogemeenten zitting;
- Per gemeente zal naar behoefte een afspraak worden gemaakt over de frequentie waarbinnen structureel overleg moet plaatsvinden met de regionale leerplichtambtenaar en de gemeente;
- Bij de uitvoering maakt de leerplichtambtenaar van de contactgemeente gebruik van de faciliteiten van de regiogemeente, zoals een ruimte die dienst kan doen als spreekkamer;
- De leerlingen tot 23 jaar zonder startkwalificatie worden in de toekomst door het ROC bij de gemeente Tilburg gemeld. Beoogd wordt dit op geautomatiseerde wijze te doen plaatsvinden. De gemeente Tilburg stuurt deze gegevens door naar de regiogemeenten.

Tot slot is er binnen het kader van het maatwerk ook sprake van een differentiatie van de te regionaliseren verantwoordelijkheid van de leerplichtfunctie. De gemeenten Goirle, Loon op Zand, Hilvarenbeek en Gilze en Rijen dragen voor alle leerlingen, die onderwijs volgen op een school voor voortgezet onderwijs of op een ROC in de regio, de uitvoeringstaken met betrekking tot de Leerplichtwet over aan de leerplichtambtenaar van de contactgemeente. In de situatie van de gemeente Goirle zal de gemeente Tilburg voor dienstverlening op het terrein van leerplichthandhaving zorgdragen. De gemeente Oosterwijk heeft er voor gekozen de zorg te behouden voor de leerlingen die op de scholengemeenschap Durendael in deze plaats onderwijs volgen. De gemeente Dongen wenst de leerplichtfunctie zelf uit te blijven oefenen voor de Dongense leerlingen die op het Cambreurcollege in deze plaats onderwijs volgen en voor de eigen leerlingen die in Oosterhout onderwijs volgen.

Vormgeving van de regeling

Voor wat betreft de vormgeving waarin de regionalisering van de leerplichtfunctie gestalte moet krijgen is in regionaal verband gekozen voor het doen aangaan van een gemeenschappelijke regeling. Deze constructie heeft als voordeel, dat over de kosten welke gemoeid zijn met de uit te besteden diensten geen BTW verschuldigd is. De gemeente Tilburg gaat met iedere gemeente afzonderlijk binnen haar R.M.C.-werkgebied een gemeenschappelijke regeling aan. De gemeenschappelijke regeling gaat in op 1 april 2002 en wordt voorlopig aangegaan voor de periode tot 1 januari 2004. Beoogd wordt de feitelijke dienstverlening te laten starten bij de aanvang van het schooljaar 2002/2003. Voor die tijd dient de gemeente Tilburg de benodigde acties op touw te zetten tot aanpassing van de organisatie en tot het aantrekken en (eventueel) opleiden van de extra leerplichtambtenaren. Alle deelnemende gemeenten hebben de intentie om tot een structurele gemeenschappelijke regeling te komen na het verstrijken van laatst vermeld tijdstip. De betreffende regeling krijgt automatisch een structureel karakter, indien door de (uittrekkende) gemeente(n) niet uiterlijk zes maanden vóór het verstrijken van het tijdstip ad 1 januari 2004 mededeling inzake het niet verlengen van de gemeenschappelijke regeling wordt gedaan aan de overige deelnemende gemeenten.

Aansturing van de regionalisering

Het regionaliseringstraject zal voor wat betreft voortgang op hoofdlijnen in eerste aanleg door het R.O.M.-overleg worden aangestuurd. In dit overleg hebben alle portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten zitting. Dit overleg fungeert als een soort van stuurgroep. De contactgemeenten Tilburg en Waalwijk dragen zorg voor de regionale uitvoering van de leerplichtfunctie. Tevens zal een ambtelijke R.M.C.-werkgroep worden ingesteld, waarin in elk geval vertegenwoordigers van de regiogemeenten en de contactgemeenten zitting hebben. Deze werkgroep draagt met name zorg voor de kwaliteitsbewaking, het opmaken van een financieel verslag, de afstemming van overdracht van de leerlingengegevens, het aanleveren van bescheiden ten behoeve van het regionaal- en het lokaal jaarverslag en de voortgang van alternatieve trajecten.

Instellen van een Fonds speciale trajecten

Een leerplichtambtenaar wordt in de uitoefening van zijn functie zo nu en dan geconfronteerd met situaties, waarin leerplichtige leerlingen van (vaak in de leeftijd van 14 tot 17 jaar) op grond van persoonlijke omstandigheden voor langere of kortere tijd niet meer kunnen functioneren en/of worden teruggeleid naar het reguliere onderwijssysteem. Vaak is het nodig deze leerlingen te plaatsen in een speciaal traject, zoals een opvangklas of een leer-/werktraject, waarin niet zozeer de cognitieve aspecten maar eerder het aanleren van basisbekwaamheden als sociale vaardigheden en een goede werkhouding centraal staan. Veelal worden dit soort trajecten niet of slechts gedeeltelijk door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bekostigd. Zodanige kostbare trajecten, veelal bestemd voor de zogenoemde dropouts onder de leerlingen in vermelde leeftijdscategorie, bestaan weliswaar in de gemeenten Tilburg en Waalwijk, maar zijn alleen voor leerlingen uit deze gemeenten toegankelijk. Zulks heeft te maken met het feit dat deze voorzieningen in eerste aanleg met eigen gemeentegelden, met name voortkomend uit het grote stedenbeleid of het onderwijsachterstandsbeleid, zijn opgezet. Deelname van leerlingen uit de regiogemeenten aan deze trajecten stuit stelselmatig op financieringsproblemen. Een kostenbedrag van € 4.500,00 per leerling/per schooljaar is in dit verband geen uitzondering

In het voortraject van regionalisering van de leerplichtfunctie is door de regiogemeenten kenbaar gemaakt, dat men aan deze ongelijkheid tussen contact- en regiogemeenten graag een einde wenst te maken. Immers, op deze wijze is een probleemleerling uit Tilburg en/of Waalwijk qua kansen en toeleidingsmogelijkheden bevoordeeld boven een leerling uit de regiogemeenten. Ter beëindiging van deze rechtsongelijkheid wordt beoogd deze voorzieningen bij de start van het regionaliseringstraject ook open te stellen voor de leerlingen uit de regiogemeenten. Tijdens het overleg is gebleken dat de mogelijkheid aanwezig is de financiële drempel in elk geval gedeeltelijk weg te nemen door oprichting van een Fonds speciale trajecten. Dit fonds kan in eerste aanleg worden geïnjecteerd met een startkapitaal ad ca. € 158.823,00, beschikbaar komend uit overtollige R.M.C.-gelden van de regio Tilburg/Waalwijk uit voorgaande kalenderjaren. Vast staat, dat dit startkapitaal niet verder zal groeien. Vanaf de start van het regionaliseringstraject zijn namelijk alle beschikbare R.M.C.-gelden voortaan noodzakelijk voor de uitvoering van de primaire en secundaire taakstelling van de contactgemeenten, te weten het uitvoeren van de R.M.C.- en dienstverleningsfunctie op het terrein van leerplichthandhaving.

Met betrekking tot de toeleiding van regioleerlingen tot speciale trajecten is de afspraak gemaakt, dat hiermede per aanvang schooljaar 2002/2003 een aanvang wordt gemaakt onder gebruikmaking van vermeld startkapitaal ad € 158.823,00. Voorts is afgesproken, dat het beheer van het fonds in handen zal komen te liggen van één van de aan het regionaliseringstraject deelnemende gemeenten. De financiële verantwoording ligt bij de beheerder van het fonds, die op zijn/haar beurt verantwoording aflegt aan de stuurgroep, waarin alle gemeenten

vertegenwoordigd zijn. Afspraken over (jaarlijkse) bijdragen aan het fonds vanuit de deelnemende gemeenten en het vastleggen van criteria in verband met aanwending hiervan zullen in onderling overleg worden gemaakt. Een en ander zal nader worden uitgewerkt zodra het regionaliseringstraject definitief van start is gegaan. Uw raad wordt te zijner tijd nader over de werking van vermeld fonds separaat bericht.

Procedure

Alvorens daadwerkelijk tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling kan worden overgegaan, dient uw raad hiervoor op basis van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen. Vervolgens berust bij ons college de daadwerkelijke bevoegdheid een zodanige regeling met de gemeente Tilburg aan te gaan. Beoogd wordt zo spoedig mogelijk na uw besluitvorming hiertoe over te gaan, opdat deze regeling op 1 april 2002 rechtskracht verkrijgt.

Milieuparagraaf

Aan het realiseren van de onderhavige voorziening zijn geen milieuaspecten verbonden.

Advies van de commissie

De commissie Welzijn, Economische en Sociale Zaken adviseert in te stemmen met het voorstel.

Voorstel burgemeester en wethouders

Resumerend stellen wij uw raad voor op grond van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te geven tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling met de gemeente Tilburg, tot het verstrekken van dienstverlening op het terrein van leerplichthandhaving voor de leerlingen uit onze gemeente die zijn ingeschreven op het voortgezet onderwijs en op het ROC

Burgemeester en wethouders van Goirle,
mr. W.M.C. de Vrey-Vringer, burgemeester
C. Troost, secretaris

De raad van de gemeente Goirle;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19-02-2002;

gezien het advies van de commissie Welzijn, Economische Zaken en Sociale Zaken d.d. 19-02-2002;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

toestemming als bedoeld in artikel 1, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen te geven tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling met de gemeente Tilburg, tot het verstrekken van dienstverlening op het terrein van leerplichthandhaving voor de leerlingen uit onze gemeente die zijn ingeschreven op het voortgezet onderwijs en op het ROC

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 05-03-2002.

 , de voorzitter

 , de secretaris